

DOI: [10.32702/2307-2105-2019.11.87](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.11.87)

УДК 336.1

*М. Л. Швайко,
кандидат економічних наук, доцент
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
ORCID: 0000-0002-3911-0392*

РОЗВИТОК ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ УКРАЇНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

*M. L. Shvayko
Ph. D. (Economics), Associate Professor
V. N. Karazin Kharkiv National University*

CURRENT DEVELOPMENT OF PUBLIC FINANCE OF UKRAINE

У статті досліджено питання сутності, структури та особливостей функціонування публічних фінансів в Україні, конкретизовано складові публічного сектору.

Розглянуто особливості та сучасні тенденції публічних фінансів України, доведено їх суттєвий вплив на спроможність держави ефективно виконувати свої функції, сприяти економічному росту та забезпеченню цілей суспільного добробуту.

У статті обґрунтовано актуальність дослідження питань щодо підвищення ефективності методів акумуляції та напрямків використання публічних коштів в Україні. Проаналізовано вимоги діючого законодавства щодо забезпечення відкритості їх витрачання та можливостей вільного доступу до цієї інформації з метою посилення суспільного контролю за використанням публічних коштів.

Проведено аналіз доходів та видатків бюджетної системи, як ключового компонента системи публічних фінансів, за допомогою якого держава здійснює процеси перерозподілу ВВП шляхом використання фіскальних інструментів. Проаналізовано основні напрямки бюджетної політики України у 2019 – 2020 роках з точки зору її впливу на соціально – економічний розвиток країни.

Сформульовано основні проблеми публічних фінансів та надано практичні рекомендації щодо зростання їх ефективності, які дозволять підвищити ефективність управління публічними фінансами.

The article researches the issues of content, structure and peculiarities of functioning of public finances in Ukraine and specifies the composition of the public sector.

The current trends and peculiarities of public finances of Ukraine are considered as well as their vital impact on the ability of the state to perform its functions effectively, to promote economic growth and to ensure the goals of public welfare are achieved.

The article proves the relevance of the research into the issues of increasing the efficiency of finance accumulation methods and the directions of public finance allocation in Ukraine. The requirements of the current legislation as for ensuring the openness of their spending and providing a free access to this information are analyzed in order to strengthen public control over the usage of public finances. Increasing transparency of public finances is identified as an important instrument for reducing the possibilities for corruption and inefficiency of public finances usage.

The analysis of revenues and expenditures of the budget system as the key components of the public finance system through which the state carries out the processes of GDP redistribution with the help of the fiscal instruments is provided. The main directions of the budgetary policy of Ukraine in 2019 - 2020 are determined and its impact on the socio - economic development of the country is analyzed.

The main problems and current trends in the development of public finances are underlined; the practical recommendations as for increasing their efficiency are put forward taking into account the best domestic achievements and foreign experience.

The ways of improving the public finance functioning in both profit and expenditure parts are suggested. Their implementation will help to create a reliable financial base of the state, increase the standards of living of the population, encourage the development of entrepreneurship and follow the proclaimed course of European integration as well as allow to build a modern and efficient system of public finance management which is able to provide quality public services, accumulate and distribute the resources effectively prioritizing state development and taking into account the interests of all members of society.

Ключові слова: бюджет; бюджетний дефіцит; державний борг; публічні фінанси; податкова політика.

Keywords: budget; budget deficit; public debt; public finances; tax policy.

Постановка проблеми. В сучасних умовах від ефективного функціонування публічних фінансів залежить можливість держави виконувати свої функції, сприяти соціально – економічному зростанню та досягненню соціального консенсусу у суспільстві.

Реалії сьогодення такі, що є багато нарікань на неефективне функціонування публічних фінансів в контексті формування, розподілу та використання коштів централізованих фондів. Це, насамперед, високий рівень податкового навантаження, домінування фіскальної функції податкової системи та нехтування стимулюючою функцією; недостатньо високий рівень соціальної справедливості податкової системи; неефективний розподіл коштів централізованих фондів; низький рівень соціального забезпечення вразливих верств населення та рівня соціальних стандартів.

Тому наразі гостро стоїть питання оптимізації функціонування публічних фінансів. Це дозволить створити надійну фінансову базу держави, достатню для ефективного виконання її функцій, стимулювати розвиток підприємницької діяльності, сприятиме зростанню рівня життя населення, підвищенню якості державних послуг та досягненню соціальної гармонії у суспільстві і звісно ж, відповідатиме світовим стандартам у цій галузі та обраному курсу євроінтеграції.

У фінансовій системі України, як і в будь-якій іншій державі, важливе місце займають публічні фінанси, які засновані на економічних і юридичних нормах і залежать від форми державного устрою. Адже саме вони покликані слугувати забезпеченню цілей загального добробуту, що надзвичайно важливо в сучасних умовах.

Зазначимо, що в структурі публічних фінансів, саме бюджетна система займає важливе місце і забезпечує не тільки акумулювання коштів, необхідних для функціонування держави, а й активно впливає на економічні, соціальні, політичні та регіональні процеси у суспільстві. Тому від ефективності бюджетної політики багато в чому залежить ефективність функціонування публічних фінансів та їх спроможність задовольняти суспільні потреби.

Вочевидь саме публічні фінанси як об'єкт дослідження для сучасної української науки та фінансової практики за умов започаткування ряду економічних реформ є досить актуальними як в теоретичній, так і в практичній площині. Першочергової уваги, на наш погляд, заслугове аспект дослідження змісту та підвищення ефективності управління публічними фінансами з урахуванням сучасних тенденцій розвитку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням питань публічних фінансів займалися такі вчені, як Гончаренко М. В. [1] Куценко Т.Ф. [2], Майсгрев С. [3], Молдован О. О. [4] та ін.

Але, незважаючи на наявність значних та суттєвих доробок у цій сфері, потребує подальшого дослідження питання щодо створення дієвого механізму підвищення ефективності публічних фінансів, адже саме від цього залежить можливість забезпечення суспільного добробуту та високих темпів економічного зростання.

Мета статті полягає в дослідженні сучасних тенденцій та розробці практичних рекомендацій щодо оптимізації функціонування публічних фінансів, враховуючи передові вітчизняні здобутки та зарубіжний досвід.

Вклад основного матеріалу. Питання побудови ефективної, соціально орієнтованої системи публічних фінансів – одне із найбільш актуальних в Україні, адже саме так можливо досягти тих цілей та завдань, які стоять перед державою. Тому воно повинно вирішуватися в залежності від соціально -

економічного стану країни, мати наукове обґрунтування, враховувати необхідність забезпечення високих темпів економічного зростання та соціальної гармонії у суспільстві.

Таким чином, в сучасних умовах Україні необхідна ефективна, адекватна ринковій економіці система публічних фінансів, яка б сприяла досягненню цілей суспільного добробуту, високого рівня життя та соціальних стандартів у суспільстві, відновленню національної економіки, підвищенню її конкурентоспроможності.

Зауважимо, що розвиток сучасного суспільства неможливо представити без ефективного функціонування системи публічних фінансів.

Адже саме вони є інструментом втручання держави в економіку та соціальну сферу та її регулювання. Зрозуміло, що суспільство повинно обов'язково мати можливість оцінити наслідки такого втручання шляхом здійснення суспільного контролю. Відзначимо, що саме завдання оцінки наслідків і розуміння суспільством такого втручання змусило багато країн переглянути свої погляди на принципи і механізми функціонування публічних фінансів.

Досліджуючи питання становлення та розвитку системи публічних фінансів, зазначимо, що активними темпами цей процес почав запускатися у другій половині ХХ ст., коли спостерігалися значні трансформації у цій сфері і публічні фінанси перетворилися у загальносуспільне надбання. На практиці цей процес знайшов відображення в тому, що ключові засади функціонування публічних фінансів стали регламентуватися нормами конституцій.

Досить цікавими є дослідження науковців у цьому напрямку. Деякі з яких ототожнюють питання публічних та державних фінансів, а деякі – їх відокремлюють, вважаючи, що публічні фінанси мають більш розширений склад.

Так, у своїх працях Куценко Т.Ф. визначає, що в контексті українських реформ децентралізації влади та бюджетної децентралізації саме виокремлення двох складників у структурі публічних фінансів відповідає сучасній українській практиці: 1) центральні (урядові) фінанси та 2) муніципальні фінанси (місцеві або інакше фінанси місцевого самоврядування). Вона досить слушно наголошує, що деякі інші складові публічних фінансів ще до кінця не усвідомлені як вагомі їх елементи, тому що знаходяться на початку свого становлення, зокрема публічні фінанси, що розкривають відносини суб'єктів державно - приватного партнерства, формування фінансової складової муніципальних утворень, зокрема громад та надання їм необхідної фінансової автономії у зв'язку з реформою бюджетної децентралізації і т.д. [2].

Цікавими є праці Молдован О. та Постули М. щодо модернізації системи публічних фінансів та запровадження нової моделі управління, в яких вони досить детально описують нову модель управління, вважаючи, що вона є комплексом різних механізмів та інструментів підвищення ефективності діяльності державного апарату й державного сектору в економіці на основі запровадження найкращих методів, що використовуються в ринковому секторі, тобто приватному бізнесі [3]. Вони також виділяють її ключові засади, це: децентралізація апарату та повноважень державної влади; приватизація та зменшення в економіці частки державного сектору; програмування економічної політики уряду розмежування регуляторних та економічних функцій органів державної влади; персоналізація відповідальності менеджерів державних структур за результати діяльності; еластичність умов та оплати праці державних чиновників; запровадження бізнес-практик управління фінансовими ресурсами; орієнтація державних товарів та послуг на споживача.

Згідно з методологією, прийнятою у МВФ, публічний сектор (public sector) включає:

- сектор державного управління (general government sector)
- та сектор публічних корпорацій (public corporations sector).

Звернемо увагу, що сектор державного управління охоплює: центральні органи державного управління, регіональні органи державного управління; місцеві органи державного управління

Публічні корпорації поділяються на: фінансові публічні корпорації (financial public corporations); не фінансові публічні корпорації (nonfinancial public corporations)

Отже, відзначимо, що сучасна система публічних фінансів України є підсистемою фінансової системи, яка має окремі ланки зі своїми специфічними особливостями, що виникають у процесі формування, управління, розподілу та використання публічних коштів, які існують у державі.

У найбільш загальному вигляді, визначимо, що сучасна система публічних фінансів в Україні включає такі ланки: публічні фінанси держави; публічні фінанси місцевого самоврядування; публічні фінанси суспільного (соціального) призначення.

Досліджуючи питання публічних фінансів, стикаємося з такою категорією, як публічний інтерес. Щодо публічного інтересу, то саме соціальний захист громадян є одним з головних його різновидів, який гарантується державою. Щодо України, то саме з гарантуванням цього виду публічного суспільного інтересу державою виникає багато проблем і громадяни оцінюють його задоволення низькими показниками. Перш за все, це пов'язано з низьким рівнем такого важливого соціального стандарту як прожитковий мінімум та рівнем соціальних виплат, які багато в чому залежать від рівня прожиткового мінімуму.

Тепер розглянемо, яким чином наша держава реагує на важливість та необхідність забезпечення прозорості публічних фінансів, як особливого різновиду фінансових суспільних відносин, з огляду на існуючі світові стандарти.

Так в Україні було прийнято ряд нормативно – правових актів. Це, зокрема, і Закон України «Про відкритість використання публічних коштів», який визначає умови та порядок забезпечення доступу до інформації про використання публічних коштів [5], і Наказ Міністерства фінансів України № 18 про створення Державної установи «Відкриті публічні фінанси» і інші акти.

Відзначимо, що ДУ «Відкриті публічні фінанси» представила портал «Відкритий бюджет для громадян», який повинен забезпечити надання громадськості відкритого доступу до інформації про бюджетні кошти на всіх стадіях їх планування та використання, а також надання можливості зворотного зв'язку і обговорення. Дуже позитивним є те, що наявність такого порталу надає можливість задоволення публічного інтересу щодо формування, розподілу та використання публічних коштів цілодобово, вільно та на безоплатній основі.

Також створено єдиний веб-портал використання публічних коштів (spending.gov.ua), який виступає офіційним державним інформаційним ресурсом у мережі Інтернет, на якому оприлюднюється інформація щодо використання публічних коштів. Метою Порталу є забезпечення доступу до інформації про використання публічних коштів розпорядниками та одержувачами коштів державного і місцевих бюджетів, суб'єктами господарювання державної і комунальної власності, фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Відзначимо, що, підвищуючи рівень прозорості публічних коштів, Україна посіла 39-е місце серед 115 країн у міжнародному рейтингу бюджетної прозорості Open Budget Index відповідно до критеріїв найбільшої міжнародної мережі дослідників бюджетної прозорості International Budget Partnership. Спостерігаємо покращення позицій України у порівнянні з попередніми роками та маємо сподівання на посилення позицій держави у цьому рейтингу.

Структуруємо сучасні тенденції та базові досягнення в управлінні публічними фінансами:

- використання програмно-цільового методу бюджетування;
- впровадження середньострокового бюджетного прогнозування;
- впровадження стратегічного планування діяльності головних розпорядників бюджетних коштів;
- повернення до повної та своєчасної процедури розгляду бюджету;
- визначення чітких пріоритетів у витрачанні бюджетних коштів та їх незмінність у середньостроковій перспективі;
- неефективна система державного управління та управління державними підприємствами. Для подолання цієї негативної тенденції була прийнята Стратегія реформування державного управління України на період до 2021 року, яка дозволить покращити якість державного управління.
- хронічний бюджетний дефіцит та високий рівень державного боргу. Але позитивним є здійснення конкретних кроків по врегулюванню проблеми державної заборгованості та зниження її розмірів внаслідок практичної реалізації положень Стратегії по управлінню державним боргом та виділенням значних коштів на його погашення (очікується що у 2020 році державний борг складе 49,0% від ВВП при безпечному рівні у 60% ВВП);
- низька ефективність управління державними фінансами. Для виправлення цієї негативної тенденції було прийнято Стратегію реформування системи управління державними фінансами, яка визначає чіткі вектори та напрямки оптимізації;
- підвищення мінімальної заробітної плати протягом останніх років та наростання розриву між мінімальною заробітною платою та прожитковим мінімумом, який занадто низький і не відповідає сучасним реаліям;
- істотне підвищення бюджетної прозорості та можливості вільного доступу до цієї інформації членами суспільства;
- створення державної установи «Відкриті публічні фінанси з метою забезпечення ефективного супроводження проєктів, що стосуються відкритих публічних фінансів та створення відкритих порталів для полегшення суспільного контролю за публічними коштами.

Розуміючи важливість бюджетної системи, як складової державних фінансів, проаналізуємо її стан більш детально.

Звернемо увагу, що положення Основних напрямів бюджетної політики на 2019—2021 роки встановлюють підходи до формування бюджетів, визначають завдання бюджетної політики і спрямовані на забезпечення економічного зростання та сталого розвитку суспільства, визначення пріоритетів використання бюджетних коштів, реалізацію вираженої та послідовної податкової та бюджетної політики у середньостроковій перспективі.

На відміну від усіх попередніх бюджетних резолюцій, які не заглядали занадто далеко в майбутнє, цей документ дозволяє встановлювати довгострокові пріоритети розвитку економіки й більш ефективно витратити бюджетні кошти.

Основними завданнями, які стоять перед бюджетною політикою на найближчі три роки, в документі названі зменшення дефіциту Держбюджету та зниження державного боргу в умовах ризиків, пов'язаних зі зростанням обсягу виплат за зовнішнім боргом і високою залежністю державного боргу від коливань курсу валют [6].

У структурі зведеного бюджету та публічних фінансів загалом ключову роль грає державний бюджет. Через Державний бюджет відбувається централізація коштів і перерозподіляється близько 30% ВВП, тому фактично в ньому відбивається економічна й соціальна політика країни.

Таблиця 1.
Виконання державного бюджету України з 2008 по 2018 р. (млн. грн.)

Рік	Доходи	Видатки
2008	231686,3	241454,5
2009	209700,3	242437,2
2010	240615,2	303588,7
2011	314616,9	333459,5
2012	346054,0	395681,5
2013	339180,3	403403,2
2014	357084,2	430217,8
2015	534694,8	576911,4
2016	616274,8	684743,4
2017	793265,0	839243,7
2018	928108,3	985842,0

Джерело: розроблено на основі даних Міністерства фінансів України [7]

Аналіз таблиці 1 дає змогу бачити позитивну динаміку щодо зростання як доходів, так і видатків протягом усього досліджуваного періоду.

Але також ми бачимо хронічний бюджетний дефіцит і це викликає занепокоєння. Відхилення між дохідною і видатковою частинами державного бюджету України свідчить про недостатньо ефективну політику формування та використання доходів бюджету. Для поліпшення ситуації слід вживати заходів для збалансування доходної та видаткової частин бюджету шляхом підвищення рівня доходів та оптимізації видатків (за рахунок зростання ВВП, збільшення неподаткових надходжень, пошуку нових джерел доходів, оптимізації видаткової частини та чіткого виділення пріоритетів у витрачанні коштів і ефективності здійснення видатків). Реалізація вказаних заходів дозволить забезпечити ефективне формування та використання бюджетних ресурсів та сприятиме збалансованості бюджету.

У структурі доходів державного бюджету України спостерігаємо переважання податкових надходжень. Серед податкових надходжень беззаперечним лідером протягом багатьох років залишається ПДВ, який формує 40% всіх доходів бюджету. Важливу роль в наповненні дохідної частини державного бюджету грає також акцизний податок, податок на прибуток підприємств та ПДФО.

Перейдемо до аналізу неподаткових надходжень до державного бюджету України (таблиця 2). Як показує її аналіз, в неподаткових надходженнях домінують надходження НБУ та бюджетних установ. Для їх збільшення доцільно підвищити ефективність управління державними підприємствами задля зростання їх доходів.

Таблиця 2.
Динаміка неподаткових надходжень до державного бюджету України, (млн. грн.)

Неподаткові надходження	2014	2015	2016	2017	2018
Надходження бюджетних установ	22084	26406	34074	35528	52619
Надходження від НБУ	22807	61804	38164	44379	50549
Доходи від власності та підприємницької діяльності	5662	9281	13426	27175	40123
Адміністративні збори та платежі	5306	15008	8027	10438	15311
Інше	12496	7508	9944	10883	15311
Всього	68355	120006	103635	128402	171387

Джерело: розроблено на основі даних Міністерства фінансів [7]

Зазначимо, що для забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році були внесені зміни до Податкового кодексу України та інших Законів, щоб вдосконалити податкове законодавство та покращити роботу органів контролю (так, наприклад, було реформовано Державну фіскальну службу і на її базі було створено Державну податкову службу та Державну митну службу, розглянуто питання щодо остаточного прийняття Закону щодо створення Бюро фінансових розслідувань, яке має опікуватися викриттям фінансових махінацій та ухиленням від оподаткування). Вважаємо, що здійснені заходи сприятимуть зростанню надходжень до бюджету та забезпеченню його збалансованості.

Щодо бюджету 2019 року, зазначимо, що в уряді бюджет 2019 року назвали бюджетом розбудови країни.

Ключовими пріоритетами бюджету 2019 року є наступні цілі:

- підтримання стабільності та зменшення бюджетного дефіциту.
- Використання різноманітних інструментів для прискорення економічного зростання;
- Забезпечення миру і захист суверенітету через значне фінансування безпеки та оборони.

Щодо державного бюджету України 2020, то в уряді його назвали бюджетом розвитку та безпеки людей, виділивши базові пріоритети у фінансуванні, а саме:

- ✓ Соціальна сфера (294 млрд. грн.);
- ✓ Оборона та безпека (245, 8 млрд. грн);

- ✓ Освіта (145, 1 млрд. грн);
- ✓ Обслуговування державного боргу (141, 5 млрд. грн);
- ✓ Охорона здоров'я (113, 3 млрд. грн);
- ✓ Дорожня інфраструктура (73, 7 млрд. грн);

В уряді наголошують, що при розробці проєкту бюджету 2020 в основу було покладено наступні тези [8]:

1) дуже важливо не нарощувати борги, а продовжувати їх зменшувати, адже великий державний борг створює додаткове навантаження на бюджет.

2) формування дохідної частини державного бюджету України 2020 року вперше відбувається без підвищення податків, щоб зменшити податкове навантаження на бізнес та створити сприятливі умови для розширення підприємницької діяльності. При цьому планується отримати додаткові доходи від плата за продаж ліцензій на проведення азартних ігор. За розрахунками Мінфіну, легалізація таких ігор повинна принести в бюджет мінімум 3 млрд. грн. додаткових надходжень.

3) заощадити значні кошти дозволить реалізація проєкту "Держава у смартфоні".

4) Найвища цінність держави — соціальний капітал, люди з усіма їх надбаннями. Саме тому, в бюджеті закладено розвиток стратегічно важливих напрямків для людей (освіта, медицина, соціальний захист)

5) держава має не заважати, а навпаки створювати чесні та конкурентні умови для розвитку тих, хто цього прагне та надавати підтримку тим, хто справді цього потребує.

Вважаємо, що реалізація вищезначених пріоритетів матиме позитивний вплив на соціально – економічний стан країни.

Висновок

Досліджуючи питання публічних фінансів, структуруємо основні проблеми щодо їх функціонування: надмірна фіскальна орієнтація податкової системи; недостатньо ефективна політика розподілу та витрачання бюджетних коштів; хронічний бюджетний дефіцит та значний державний борг; високий рівень зловживань у сфері публічних фінансів; відсутність ефективної системи контролю за витрачанням бюджетних коштів; низький рівень соціальних стандартів (особливо прожиткового мінімуму), що негативним чином впливає на рівень життя населення; низька якість надання державних послуг; низький рівень доходів домогосподарств та велика кількість соціально незахищених верств населення; неефективна система управління на державних підприємствах.

Звісно, що названі проблеми публічних фінансів є суттєвими, тому їх подолання потребує комплексного підходу і подальшої концентрації ресурсів та уваги на їх розв'язанні.

Вважаємо за доцільне використовувати наступні шляхи оптимізації та розвитку публічних фінансів:

- подальше зростання прозорості публічних фінансів –це важливий інструмент зменшення корупції та неефективності використання публічних коштів, а також залучення суспільства до контролю за ними та можливості впливу на їх більш ефективний розподіл.

- підвищення ефективності використання бюджетних коштів за рахунок упровадження елементів ринкової моделі управління державними фінансами;

- ефективне застосування програмно-цільового методу бюджетування на рівні державного та усіх місцевих бюджетів, що сприятиме прозорості управління бюджетними коштами;

- удосконалення системи результативних показників з метою підвищення якості надання послуг державою;

- удосконалення інструментів середньострокового бюджетного планування та прогнозування;

- раціоналізацію та впорядкування системи соціальних видатків та пільг;

- підвищення ефективності управління державними підприємствами з метою зростання операційних та фінансових результатів через організацію корпоративного управління державними підприємствами, підвищення прозорості їх діяльності та звітування;

- зниження податкового тиску на підприємницький сектор та запровадження фіскальних інструментів активізації господарської діяльності в країні через посилення стимулюючої функції оподаткування;

- переорієнтація податкової системи на соціальну справедливість;

- введення прогресивної шкали при оподаткуванні доходів фізичних осіб, що відповідатиме принципу соціальної справедливості;

- вдосконалення методики розрахунку прожиткового мінімуму;

- запровадження зниженої ставки ПДВ на товари першої необхідності, що дозволить покращити рівень життя вразливих верств населення;

- підвищення ефективності контролю за правдивістю і повнотою декларування доходів підприємств та громадян України з метою зменшення зловживань та ухиляння від сплати податків;

- підвищення рівня податкової культури платників податків;

- зміцнення фінансової спроможності місцевих бюджетів за рахунок закріплення за ними більш суттєвих джерел доходів та посилення децентралізації за рахунок слідування положенням Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні і Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року;

- чітке визначення цілей та напрямів використання позикових ресурсів з метою підвищення їх ефективності;

- оптимізація співпраці Кабінету Міністрів України з Верховною Радою України, громадськістю, суб'єктами господарювання задля підвищення ефективності функціонування публічних фінансів;

- поглиблення діалогу між державою та суспільством через спрощення доступу громадян до інформації з питань бюджету та закріплення можливості членам суспільства впливати на розподіл та використання публічних коштів;
- запровадження системи зовнішнього незалежного аудиту бюджетних доходів згідно з міжнародними стандартами з метою оптимізації сфери публічних фінансів;
- оптимізація механізму надання соціальної допомоги незахищеним верствам населення, більш широке використання моделей активного соціального захисту;
- підвищення якості державних послуг, які надаються членам суспільства;
- розвиток системи державно – приватного партнерства та використання його базових переваг, що сприятиме підвищенню ефективності управління об'єктами державної та комунальної власності; покращенню якості публічних послуг для населення та бізнесу; створенню умов для використання новітніх технологій та запровадження інновацій; зниженню навантаження на державний бюджет та оптимізація бюджетних видатків на надання публічних послуг та утримання бюджетних установ.

Таким чином, враховуючи потребу в реформуванні публічних фінансів вважаємо, що запропоновані заходи дозволять побудувати сучасну та ефективну систему управління публічними фінансами, яка здатна надавати якісні державні послуги, акумулюючи ресурси та ефективно розподіляючи їх у відповідності з пріоритетами розвитку суспільства, підвищувати рівень соціальної відповідальності держави перед членами суспільства та сприятиме зростанню рівня та якості життя населення і розвитку підприємництва.

Список літератури.

1. Гончаренко М. В. Європейські стандарти антикризового управління публічними фінансами / М. В. Гончаренко // Актуальні проблеми державного управління. – 2016. – № 2. – С. 1-6.
2. Т. Ф. Куценко Публічні фінанси в Україні в Україні: зміст та структура з урахуванням сучасних тенденцій розвитку // Економіка та держава. – 2016. – № 6. – С.62-66
3. Musgrave R. The Theory of Public Finance: A Study in Public Economy / R. Musgrave. – New York: McGraw-Hill Book Company, 1959. – 628 p.
4. Молдован О. О. Модернізація системи публічних фінансів та запровадження нової моделі управління / О. О. Молдован // Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 2. – С.35- 42. 1
5. Закон України «Про відкритість використання публічних коштів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/183-19>.
6. Постанова «Про Основні напрями бюджетної політики на 2019-2021 роки». [Електронний ресурс]– Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63995
7. Офіційний сайт Міністерства фінансів [Електронний ресурс]– Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua>
8. Закон України «Про державний бюджет України на 2020 рік» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/184452.html>
9. Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2017 2020 рр. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/PFM%20Strategy%20presentation.pdf>.

References.

1. Honcharenko, M.V. (2016), “European standards of crisis management of public finances”, Aktual'ni problemy derzhavnoho upravlinnia, vol. 2, pp. 1-6.
2. Kutsenko, T.F. (2016), “Public finances in Ukraine in Ukraine: content and structure taking into account current development trends”, Ekonomika ta derzhava, vol. 6, pp. 62-66.
3. Musgrave, R. (1959), The Theory of Public Finance: A Study in Public Economy, McGraw-Hill Book Company, New York, USA.
4. Moldovan, O.O. (2014), “Modernization of the public finance system and introduction of a new governance model”, Stratehichni priorytety, vol. 2, pp. 35-42.
5. Verkhovna Rada of Ukraine (2015), The Law of Ukraine “On the openness of the use of public funds”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/183-19> (Accessed 15 Nov 2019).
6. Verkhovna Rada of Ukraine (2018), “About the Basic directions of budgetary policy for 2019-2021”, available at: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63995 (Accessed 15 Nov 2019).
7. Ministry of Finance of Ukraine (2019), available at: <https://www.minfin.gov.ua> (Accessed 05 Nov 2019).
8. Verkhovna Rada of Ukraine (2019), The Law of Ukraine “On the State Budget of Ukraine for 2020”, available at: <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/184452.html> (Accessed 15 Nov 2019).
9. Ministry of Finance of Ukraine (2016), Order “Strategy for reforming the system of public finance management for 2017-2020”, available at: <http://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/PFM%20Strategy%20presentation.pdf> (Accessed 05 Nov 2019).

Стаття надійшла до редакції 20.11.2019 р.